

STATENSTUK **2023-139**

Vervolgproces Drents Programma Landelijk Gebied (DPLG) fase 2

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie 10 januari 2024
- fatale beslisdatum: Niet van toepassing

Behandeld door domein Landelijk Gebied, telefoonnummer (0592) 36 55 55

Portefeuillehouder: de heer J. Otter

Inleiding

a. Algemeen

In de brief aan uw Staten van 10 oktober 2023 bent u op hoofdlijnen meegenomen in het vervolgproces DPLG. Wij hebben aangegeven dat wij u goed willen blijven betrekken bij dit proces en terug zouden komen met een meer gedetailleerde uitwerking van onze vervolgaanpak voor het DPLG.

Het DPLG is een integraal gebiedsprogramma voor het hele landelijke gebied, waarbij de deelgebieden waarmee ook in het Programma Natuurlijk Platteland wordt gewerkt, worden onderscheiden. Het DPLG 1.0 betreft een verdieping/aanscherping/uitwerking van het concept-gebiedsprogramma (DPLG versie 0.5).

In de bijlage gaan wij in op de kaders en uitgangspunten voor het vervolgproces van het DPLG. In verband met uw kaderstellende rol vragen wij uw Staten in te stemmen met deze kaders en uitgangspunten.

b. Europese aspecten

Veel van de gestelde doelen voor de provinciale programma's landelijk gebied die provincies moeten opstellen, zijn een uitvloeisel van door Nederland geaccordeerde en voor de Nederlandse situatie vertaalde afspraken van Europees beleid. De volgende EU-verplichtingen gelden voor het NPLG en daarmee ook voor het DPLG: Vogel- en Habitatrichtlijn, Kaderrichtlijn Water (KRW) en (onder meer) de Europese Klimaatwet voor broeikasgassen.

c. Economie/werkgelegenheid

Integraal onderdeel van het DPLG is een sociaaleconomische aanpak. Op basis van het gebiedsprogramma wordt een sociaaleconomische toets uitgevoerd. Ook zijn wij voornemens een Milieu- en landbouweffectrapportage (MLER) op te nemen in het DPLG. Daarin zullen ook sociaaleconomische effecten (specifiek voor de landbouwsector) opgenomen worden om de effecten voor de landbouw(keten) in kaart te brengen. Daarnaast is een sociaaleconomische impactanalyse op het uiteindelijke DPLG een verplicht onderdeel van het proces.

d. Participatie

De eerste fase van het DPLG is tot stand gekomen in samenwerking met een groot aantal partners. Met name tijdens vier hackatondagen is samengewerkt aan een eerste duiding en uitwerking van de verschillende opgaven.

Zoals in de bijlage aangegeven, kan er een aantal fasen worden onderscheiden in het vervolgproces van het DPLG. Bij het doorlopen van de verschillende fasen worden op verschillende manieren diverse partijen betrokken.

Onder andere de partners van de ambtelijke werkgroep (Aw) en het bestuurlijk overleg (BO) DPLG krijgen een rol. Verder worden er gebiedspartners betrokken vanuit verschillende thema's (onder andere natuur, water en landbouw). De deelnemers per groep moeten nog worden bepaald, waarbij we streven naar een evenwichtige samenstelling passend bij de opgaven.

Deelnemers aan de Aw en het BO DPLG zijn de waterschappen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Drentse Landschap, Natuur- en Milieufederatie Drenthe, de gemeenten, LTO Noord, Drents Agrarisch Jongeren Kontakt, Agrarische Natuur Drenthe, vertegenwoordiger vanuit de biologische sector, Drents Particulier Grondbezit, drinkwaterbedrijven, Recreatieschap Drenthe, Prolander en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Ook de inwoners van de provincie worden betrokken in het proces. Een van de fasen in het proces is het doorlopen van een plan-M(L)ER-procedure. Voor deze procedure geldt een uitgebreide zienswijzeprocedure.

Wij hebben op basis van de huidige wet- en regelgeving de conclusie getrokken dat een plan-MER-procedure van toepassing is op dit proces. Dit vloeit voort uit de Omgevingswet, waarin staat dat (1) door het Rijk voorgeschreven programma's die (2) kaderstellend zijn voor uitvoering (met bijvoorbeeld inrichtingsplannen en peilbesluiten) plan-MER-plichtig zijn. Het DPLG voldoet aan beide voorwaarden.

Naast de verplichting is een plan-MER ook een goed instrument waarmee inspraak is geborgd, verschillende scenario's kunnen worden uitgewerkt en, met de keuze voor de toevoeging van de landbouweffectrapportage, ofwel een plan-MLER, ook de effecten op de landbouw goed in beeld worden gebracht. Mocht het Rijk desondanks aangeven dat het DPLG zonder plan-MER opgesteld dient te worden, dan passen wij het proces hierop aan. Dan zullen we ook de participatie daarop aanpassen.

Advies

In te stemmen met:

1. het vervolgproces DPLG bestaande uit de vijf stappen, de hoofdtijdlijn en het doorlopen van een plan-M(L)ER procedure inclusief bijbehorende inspraak;
2. voor het DPLG
 - o de tien uitgangspunten voor het voor DPLG;
 - o de vijf randvoorwaarden voor DPLG;
3. voor de maatregelpakketten 2024
 - o de tien uitgangspunten voor het voor DPLG;
 - o de financiële consequenties van de aangevraagde middelen te verwerken via het eerstvolgende P&C-product volgend op de datum van ontvangst van de Rijksbeschikking(en); zoals opgenomen in de bijlage.

Doelstelling uit de begroting

2. Stad en platteland: ruimte bieden en richting geven

20.2.1.01	Werken aan een toekomstgerichte landbouw
20.2.2.04	Natuur Netwerk Nederland
20.2.2.05	Programma Natuurlijk Platteland
20.2.2.12	Uitvoering Wet natuurbescherming
20.2.2.13	Ontwikkelen gebiedsgerichte aanpak stikstof

Argumenten

1.1 Met dit Statenuk worden de kaders en uitgangspunten voor het vervolgproces DPLG vastgesteld alsmede de inrichting van het vervolgproces.

In de bijlage geven wij weer hoe wij het vervolgproces voor het DPLG willen inrichten inclusief de kaders en uitgangspunten die daarbij hanteren.

Met uw instemming geeft dit koers aan de uitwerking van het DPLG en de maatregel-pakketten. Vanuit de kaderstellende rol van uw Staten vragen wij uw in te stemmen met (1) het proces en (2) de kaders en uitgangspunten die van toepassing zijn op de verdere uitwerking van het DPLG.

Tijdsplanning

De planning op hoofdlijnen voor het toewerken naar een DPLG 1.0 is als volgt:

- Fase 0: Herijken opgaven en vertrekpunt, kaders en uitgangspunten, vierde kwartaal 2023
- Fase 1: Uitwerken herijkte opgaven op provinciale schaal, eerste kwartaal 2024
- Fase 2: Doorvertalen opgaven naar deelgebieden, tweede kwartaal 2024
- Fase 3: Opleveren voorontwerp-DPLG, derde kwartaal 2024
- indien 0.759 versie bij het Rijk
- start traject Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en plan-M(L)ER
- Fase 4: Opleveren plan-M(L)ER en verwerken tot definitief ontwerp, eerste kwartaal 2025 - finaliseren ontwerp en vaststelling

Financiën

Voor het DPLG is nog lange tijd onduidelijk of en wanneer er geld uit het Transitiefonds Landelijk Gebied en Natuur beschikbaar komt voor de provinciale plannen. De enige duiding die tot op heden is gegeven is ten aanzien van de maatregel-pakketten voor 2024. Daarom nemen wij alleen een financieel beslis-punt op ten aanzien van de maatregel-pakketten.

Het voorstel is om de reguliere P&C-producten te gebruiken om de toegekende middelen voor de uitvoering van de gevraagde middelen voor de maatregel-pakketten te verwerken en niet via separate statenukken. Hierdoor worden uw Staten frequenter geïnformeerd over de ontwikkelingen en inzet van de aangevraagde middelen.

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing

Communicatie

Rondom de fasen in het vervolgproces zien wij een aantal mijlpalen (eindproducten) waarover wij intern en extern gaan informeren. Communicatie is volgend op proces en inhoud en maakt deel uit van het programmteam DPLG. Communicatie heeft als doel de informatie over proces, planning en de eindproducten begrijpelijk en op een heldere manier in beeld te brengen. Informatie over DPLG-proces, planning en inhoud vindt plaats via onderstaande middelen en/of bijeenkomsten:

Middelen

- Huisnet (intern, intranet)
- Informeel koffiemoment (intern)
- (Actualiseren) website provincie Drenthe, DPLG (extern)
- Nieuwsbrief provincie (extern en deze kan ook intern worden verspreid en op Huisnet)
- Nieuwsbrieven partners (extern)
- Social Media (extern)
- Maatwerk indien nodig

Via overleggen en bijeenkomsten

- (Commissie)vergadering PS
- Poho, vergadering GS
- Via ambtelijk en bestuurlijk overleg DPLG
- Via tafels landbouw, natuur, stikstof, water
- Bijeenkomsten gemeenteraden en waterschappen
- Kenniswebinar en/of workshop
- Maatwerk indien nodig

Samenwerken en co-creatie

- Samenwerken met partners (ambtelijk overleg en bestuurlijk overleg)
- Tafels landbouw, natuur en water
- Consulteren van belanghebbenden via werk- en dialoogsessies
- Co-creatie via bijvoorbeeld hackathon, gebiedssessies

Voor de komende periode (tot en met februari 2024) staan de volgende momenten in de communicatieplanning:

- Interne communicatie via Huisnet en informeel koffiemoment (intern).
- Externe communicatie via website provincie Drenthe, nieuwsbrief provincie Drenthe en via kanalen van partners
- Bijeenkomst presentatie aan Provinciale Staten (13 december)
- Statencommissie op 10 januari 2024 (beoogde planning bespreking)
- Statencommissie op 24 januari 2024 meningsvormend gesprek maatregelpakketten
- Provinciale Staten op 14 februari 2024 (beoogde planning bespreking)
- Bijeenkomsten voor gemeenteraden en waterschappen (januari en februari 2024)

De communicatiekalender volgt de tijdsplanning DPLG. Het in te zetten middel is afhankelijk van de impact van de communicatieboodschap, het doel (informereren en/of samenwerken en co-creatie), doelgroep (intern en/of extern) en urgentie (in tijd). Per fase bepalen we welke middelen worden ingezet. Daar waar nodig verduidelijken we de communicatieboodschap met visuals (video, infographic etc.). De keuzes die het Rijk de komende tijd maakt in hun beleid en maakt in hun communicatie hebben effect op ons proces en communicatie inclusief het enthousiasme van belanghebbenden om samen te werken.

Bijlagen

1. Kaders vervolgproces DPLG

Ter inzage in kamer C0.39

Niet van toepassing

Assen, 28 november 2023

Kenmerk: 48/5.4/2023001635

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

drs. J. Klijnsma, voorzitter

W.F. Brenkman MSc, secretaris

wa/coll.

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 28 november 2023, kenmerk 5.4/2023001635;

BESLUITEN :

In te stemmen met:

1. het vervolgproces DPLG bestaande uit de vijf stappen, de hoofdtijdlijn en het doorlopen van een plan-M(L)ER procedure inclusief bijbehorende inspraak;
2. voor het DPLG
 - de tien uitgangspunten voor het voor DPLG;
 - de vijf randvoorwaarden voor DPLG;
3. voor de maatregelpakketten 2024
 - de tien uitgangspunten voor het voor DPLG;
 - de financiële consequenties van de aangevraagde middelen te verwerken via het eerstvolgende P&C-product volgend op de datum van ontvangst van de Rijksbeschikking(en);

zoals opgenomen in de bijlage.

Assen, 14 februari 2023

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

wa/coll.

Vervolgproces DPLG

Inleiding

In Europees verband heeft Nederland zich verbonden aan afspraken over de staat van de natuur, de kwaliteit van het (oppervlakte)water en de bijdrage aan de klimaatdoelen. Om te voldoen aan deze Europese afspraken heeft Nederland hiermee een groot aantal samenhangende opgaven. Het Rijk heeft dit in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) gebundeld. Provincies krijgen een grote rol om deze opgaven samen met het Rijk te realiseren.

Mede vanuit de Wet stikstof en natuur hebben provincies de opdracht gekregen om een provinciaal programma voor het landelijk gebied op te stellen, waarin de opgaven voor natuur, water en klimaat, de keuzes voor water en bodem sturend en voor stikstof, broeikasgassen en de landbouw worden beschreven. Een eerste conceptversie hiervan is reeds opgeleverd. Op 18 juli 2023 hebben wij het concept Drents Programma Landelijk Gebied (DPLG) 0.5 en de concept maatregelpakketten 2024/2025 aan het Rijk opgestuurd. In de komende periode gaan wij dit plan herijken en aan de hand van onze ambities nader uitwerken. Wij beschrijven hier het vervolgproces en de kaders en uitgangspunten voor het uitwerken van het DPLG. Wij vragen u als Provinciale Staten vanuit uw kaderstellende rol de *kaders en uitgangspunten* voor dit programma vast te stellen. Deze kaders en uitgangspunten hebben wij in de conceptversie al opgenomen op basis van de ambities en vertrekpunten van ons college. Het vaststellen van deze kaders en uitgangspunten geeft ons als college de handvatten om dit plan verder uit te werken samen met onze partners, de Drentse inwoners en uiteindelijk ter vaststelling aan u aan te bieden.

Opdracht voor het DPLG en maatregelpakketten

De opdracht om een gebiedsprogramma op te stellen vloeit voort uit de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering (1 juli 2021). Deze wet is vervolgens vertaald en uitgewerkt in de Startnotitie NPLG (10 juni 2022) en het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (16 december 2022). In de Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en het programma NPLG is onder meer opgenomen dat provincies op 1 juli 2023 een gebiedsprogramma moeten indienen. De Startnotitie NPLG is later aangevuld met een ontwikkeldocument NPLG (25 november 2022) en een handreiking NPLG (17 maart 2023), waarin steeds gedetailleerder is uitgewerkt waar het gebiedsprogramma aan dient te voldoen om in aanmerking te komen voor financiering. De maatregelpakketten worden met name in de handreiking NPLG (17 maart 2023, hoofdstuk 4) nader beschreven.

Doelen voor het DPLG

In het NPLG zijn de doelen voor natuur, water en klimaat, de keuzes voor water en bodem sturend en voor stikstof beschreven. Als provincie vertalen wij dit in ons DPLG, maar wel breder en zo integraal mogelijk. Met breder bedoelen wij dat wij naast de doelen voor water, natuur, klimaat en stikstof ook een gelijkwaardige plaats in ons programma geven aan het perspectief voor de landbouw en het sociaaleconomisch perspectief.

Bovenop de bestaande natuur- en wateropgaven die hun plek hebben reeds hebben in vastgesteld beleid zoals het Programma Natuurlijk Platteland (PNP), hebben we de volgende doelen die in het DPLG verwerkt dienen te worden:

Natuur: Aanvullende 30% VHR doelbereik in 2030
 1.700 ha bos buiten het NNN 2030 (opgave bossenstrategie)
 5% groenblauwe dooradering in 2030

Water: Voldoen aan de doelen uit de KRW (2027)
 Water en bodem sturend operationaliseren:
 - Water vasthouden op Drents plateau en in de beekdalen
 - Behoud van dikke veengronden

Stikstof: 2.450 ton reductie ammoniak in de veehouderij (2035)

Broeikasgassen: 0,23 Mton CO₂-equivalenten (methaan) in de veehouderij (2030)

Deze opgaven die wij van het Rijk hebben gekregen zijn deels nieuw (stikstof en broeikasgassen) en deels aanvullend op de bestaande opgaven (water en natuur). De water en natuur doelen dienen ook in samenhang gezien te worden met de reeds bestaande doelen en aanpak hiervoor, evenals de lopende programma's en middelen (Natuurpact, KRW, Programma Natuur 2024-2030) etc. Ook de uitvoering zal in samenhang en in aanvulling op de lopende (gebieds)processen plaats gaan vinden.

Het DPLG zien wij breder dan alleen het geven van invulling aan deze doelen. Voor de landbouw is het van belang dat er een perspectief komt en dat duidelijk wordt op welke wijze de landbouw en andere sectoren bij kunnen dragen aan het realiseren van de opgaven.

Context

De context waarbinnen wij moeten werken aan dit programma is allesbehalve optimaal. Er is op dit moment nog geen zicht op een gevuld Transitiefonds waaruit de provinciale programma's gefinancierd moeten worden, het lang verwachte landbouwakkoord is uitgebleven en de maatschappelijke acceptatie van de verschillende opgaven en de wijze waarop deze bepaald worden is ook niet op alle onderdelen even groot.

Wij zijn ook van mening dat nationaal generiek beleid voor stikstof (ammoniak) en broeikasgassen (methaan) onvoldoende invulling krijgt vanuit het Rijk. Ook lijken langlopende problemen zoals rondom de PAS-melders niet adequaat te worden opgelost. Wij dringen er daarom bij het Rijk op aan (ook in IPO-verband) om een aantal randvoorwaardelijke zaken zoals de hierboven genoemd aan te pakken om ons de ruimte te geven om het gebiedsprogramma op een goede manier vorm te geven. Mochten te veel van deze zaken uitblijven zal dat zeker consequenties hebben voor de wijze waarop wij ons deel van de opgaven in kunnen vullen en verder concreet kunnen maken.

Proces

Om te komen tot een volwaardig DPLG 1.0 stellen wij een zorgvuldig proces voor waarin wij onze partners en de Drentse samenleving op een goede manier willen betrekken. Voortvloeiend uit de Omgevingswet¹ zien wij dit programma als het plan-MER plichtig, inclusief de daarbij behorende inspraak. Dat betekent dat wij van plan zijn een milieueffectrapportage uit te voeren op het concept plan. Omdat naast de impact op het milieu dit plan ook grote consequenties kan hebben voor de landbouw stellen wij voor om ook een Landbouw Effect Rapportage hierin mee te laten lopen (LER). Dit is een vrijwillige toevoeging die we samen met de plan-MER op willen laten lopen, om zowel op milieu als op de landbouw de effecten van dit plan in kaart te brengen en alternatieven of mitigerende maatregelen voor te stellen. Dat betekent dat we voornemers zijn een plan-MLER willen laten opstellen: Milieu én Landbouw Effect Rapportage.

¹ [Milieueffectrapportage \(mer\) en instrumenten Omgevingswet | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](https://www.omgevingswet.nl/)

Integraal onderdeel van het DPLG is een sociaaleconomische aanpak. Op basis van het gebiedsprogramma wordt een sociaaleconomische toets uitgevoerd. Hierbij wordt onder andere met gemeenten en recreatieschap nagegaan wat de gevolgen en/of mogelijkheden zijn voor onder andere wonen, recreatie en toerisme, economische activiteiten en overige aspecten van belang voor de vitaliteit en leefbaarheid van het gebied. Daarnaast hebben wij in het recent aan u toegestuurde toetsingsadvies (zie ook onze brief van 8 november over het tussentijds advies, kenmerk 45/5.18/2023001513) ook een voorlopige nieuwe planning van het Rijk gekregen. Als wij dit combineren met het te doorlopen plan-MER proces komen wij ook tot een aangepaste planning. Hierbij houden wij rekening met het indienen van voorontwerp van het plan dat tegelijk naar het Rijk gaat (30 september 2024) als waarmee de inspraak procedure (plan-MER) gaat starten om te komen tot een definitief ontwerp.

Daarbij komen wij tot de volgende planning op hoofdlijnen:

- Fase 0: Herijken opgaven en vertrekpunt, kaders en uitgangspunten, Q4 2023
- Fase 1: Uitwerken herijkte opgaven op provinciale schaal, Q1 2024
- Fase 2: Doorvertalen opgaven naar deelgebieden, Q2, 2024
- Fase 3: Opleveren voorontwerp DPLG, Q3 2024
- indienen 0.75 versie bij het Rijk
- bespreken in voorontwerp in provinciale staten
- start traject Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en plan-M(L)ER
- Fase 4: Opleveren plan-M(L)ER en verwerken tot definitief ontwerp, Q1 2025
- finaliseren ontwerp en vaststelling DPLG 1.0

In de voorlopige aangepaste planning van het Rijk geeft het Rijk aan uiterlijk 30 september 2024 een volgende versie van het DPLG te willen ontvangen. Wij zijn voornemens ons voorontwerp dat vervolgens de inspraak in gaat als DPLG 0.75 versie aan het eind van fase 3 in te dienen bij het Rijk, zo lang de voorlopige planning van het Rijk blijft zoals deze is.

Betrekken omgeving en participatie

Wij vinden brede maatschappelijke betrokkenheid bij een plan als het DPLG van groot belang. Daarbij is het goed te beseffen dat er na het doorvertalen van de doelen in het definitieve DPLG nog veel ruimte in de gebiedsprocessen is om nadere invulling te geven aan de doelen. Het DPLG stellen wij op in samenwerking en samenspraak met onze partners (zoals de medeoverheden en (terreinbeherende) partners vanuit de water, natuur en landbouw sector). Dit betekent dat wij de partners die in de uitvoering van de plannen het meest te maken zullen krijgen het meest intensief zullen betrekken. Wij betrekken deze partners bij het schrijven van het DPLG en het Ruimtelijk ontwerpen van de opgaven.

Vanuit de MER-procedure is er vervolgens voor iedereen de mogelijkheid zich uit te spreken over het ontwerp DPLG en de plan-M(L)ER. Wij hebben vanuit de eerste fase van het DPLG een ambtelijk en bestuurlijk breed overleg waarin de partners uit sectoren een plek hebben. Deze groep blijven wij hierbij nauw betrekken.

Uitgangspunten en kaders

Wij werken de komende periode aan een nieuw DPLG alsmede maatregelpakketten voor 2024. Om deze plannen op een goede manier verder uit te werken stellen wij de volgende tien uitgangspunten en vijf kaders voor:

Wij hanteren de volgende tien uitgangspunten

1. Binnen wettelijke en nationale kaders pakken wij de opgaven voor water, natuur, broeikasgassen en stikstof in samenhang op.
2. Verbetering en herstel van de staat van de natuur en versterking van het hydrologisch systeem van Drenthe.
3. Een toekomstgericht programma, waarin zoveel mogelijk wordt gezocht naar oplossingen die goed zijn voor nu en voor toekomstige generaties en die bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit.
4. Landbouwgrond blijft landbouwgrond, tenzij onderling anders wordt overeengekomen.
5. Effectieve benutting van schaarse ruimte, waar mogelijk door stapeling van doelen en functies.
6. Wij werken op basis van vrijwilligheid en iedereen draagt bij.
7. Wij doen de uitvoering via een gebiedsgerichte uitwerking in gebiedsprocessen en geven hierbij ruimte aan initiatieven vanuit de samenleving.
8. Wij werken aan versterking van de sociaaleconomische vitaliteit en leefbaarheid van het landelijk gebied.
9. Wij werken aan perspectief voor de landbouw in Drenthe en de financiering van de transitie, waarbij vakmanschap van ondernemers centraal staat: sturing op doelen, niet op middelen of maatregelen.
10. Wij doen het samen met al onze partners: medeoverheden, landbouwsector, natuurorganisaties en andere belanghebbende partijen.

Wij hanteren de volgende vijf kaders:

1. De tijdlijn van het DPLG richt zich op middellange termijn doelen: 2027/2030/2035.
2. De langere termijn (2050) komt nadrukkelijk terug in de omgevingsvisie, maar zullen wij in doorkijk naar de lange termijn wel rekening mee houden in de uitwerking van de middellange termijn doelen.
3. Om de milieueffecten en effecten op de landbouw in kaart te brengen geven we invulling door middel van een Milieu en Landbouw Effect Rapportage (MLER).
4. Wij houden in dit plan rekening met de bredere sociaaleconomische effecten en meten deze onder meer in de MLER en de sociaaleconomische impact analyse.
5. Wij werken de opgaven uit aan de hand van de acht deelgebieden.

Wij werken op dit moment ook aan de koersnotitie Landbouw. Als deze is vastgesteld zullen wij de input meenemen in het proces van het DPLG.

Deze kaders en uitgangspunten willen wij hanteren om het DPLG en de maatregelpakketten verder uit te werken. Daarbij geldt dat daar waar de kaders en uitgangspunten leiden tot een ongewenste situatie wij maatwerk willen kunnen leveren.

Aanpak 2024: maatregelpakketten

Het Rijk heeft aangegeven voor het jaar 2024 budget beschikbaar willen te stellen in de vorm van maatregelpakketten. Hiermee kunnen wij na de versnellingsmiddelen van 2023 uitvoering geven aan de opgaven alvorens het definitieve gebiedsplan wordt vastgesteld. Dit om te voorkomen dat in 2024 geen vooruitgang in de opgaven wordt geboekt.

Wij stellen voor om bij het uitwerken van de maatregelpakketten 2024 dezelfde tien uitgangspunten te hanteren als voor het DPLG. Wij werken deze uit in lijn met de bestaande en lopende programma's (water, landbouw en natuur) en koppelen de maatregelen aan deze bestaande opgaven en aanpak. Dit geeft ons de mogelijkheid verder te werken op reeds ingeslagen paden. Wij zetten vooral in op no-regret maatregelen en willen hierbij een evenwichtig voorstel doen voor de landbouw, natuur, water.

De planning voor de maatregelpakketten is dat wij dit jaar de inhoudelijke vier maatregelpakketten (landbouw, grond, water en natuur) aanpassen op basis van de uitgangspunten uit deze notitie en de tussentijdse reactie van het Rijk. Wij zullen het eerste kwartaal van 2024 gebruiken voor afstemming met onze maatschappelijke partners en het gereed maken van de aanvragen (maatregelpakketten). Wij zullen de maatregelpakketten samen opstellen met enkele van de genoemde partners. De concept maatregelpakketten worden in dit proces ook ter advisering voorgelegd aan het ambtelijke en bestuurlijke overleg DPLG. Wij vragen uw Staten ook in te stemmen met de tien uitgangspunten als kader voor ons voor de verdere uitwerking van de maatregelpakketten 2024.

Gezien het uitvoerend karakter van de maatregelpakketten zien wij het als een verantwoordelijkheid van ons college om deze vast te stellen. Om uw Staten de ruimte te geven hierover met ons voor vaststelling van gedachten te wisselen zouden wij 24 januari 2024 in de Statencommissie een meningsvormend gesprek kunnen voeren over de concept maatregelpakketten. Met de input die wij ophalen uit deze bijeenkomst kunnen we de maatregelpakketten vervolgens gereed maken voor verzending aan het Rijk.

Toetsingsadvies van het Rijk op concept DPLG en concept maatregelpakketten

Het Rijk heeft een grotendeels positief toetsingsadvies opgesteld ten aanzien van ons concept DPLG en de concept maatregelpakketten. Wij zien de verbeter suggesties dan ook als een positieve reactie op onze concept plannen, om deze aan te scherpen en voor financiering in aanmerking te kunnen laten komen. Bij veel onderwerpen geldt dat er een nadere duiding en verdieping nodig is. Dit zal niet overal kunnen, omdat wij juist ruimte willen geven aan gebiedsprocessen in de gebieden, lokaal ruimte te geven om nog keuzes te maken. Wij zullen aan het Rijk om die reden ook ruimte vragen om hier nog in de gebiedsprocessen invulling aan te geven.

Het Rijk dringt aan op maatregelen om (verdere) verslechtering van N2000-gebieden tegen te gaan. Daar wordt al hard aan gewerkt vanuit het bestaande programma Natuurlijk Platteland en ook met de middelen die we aanvragen voor het programma Natuur 2024-2030 en de versnellingspakketten van 2023 (en de maatregelpakketten 2024) gaan wij hier aan werken.

Het doorlopen proces en de samenwerking met zowel het Rijk als onze partners wordt gewaardeerd en zullen wij voortzetten in de periode die nu voor ons ligt.

Voor wat betreft de maatregelpakketten zijn we voornemens om aan de hand van de verbeter suggesties van het Rijk de pakketten aan te passen. Dit zal niet overal lukken omdat in een aantal gevallen het Rijk vooraf meer detailinformatie vraagt (bijvoorbeeld over doelbereik en de precieze locatie van maatregelen) dan wij aan kunnen geven op dit moment. Wij zullen dit ook met het Rijk bespreken.

Meer principieel vraagt het Rijk in de brief commitment op de 'geregionaliseerde NPLG-doelen'. Dat vinden wij voorbarig om al volledig commitment te kunnen geven, wetende dat er nog zo veel ontbreekt vanuit het Rijk zelf. Als het gaat om de doorlooptijd en proces hebben wij grote zorgen – ook voor deze maatregelpakketten omdat de spelregels voor de regeling (voorwaarden behorend bij de Specifieke Uitkering, SPUK) pas begin januari bekend worden gemaakt. Dat is in onze optiek echt veel te laat aangezien de definitieve plannen voor 1 maart 2024 ingeleverd dienen te worden. Dit signaal geven wij ook af aan het Rijk.

Betrokkenheid Staten bij het DPLG

Wij hebben aangegeven dat wij u goed willen blijven betrekken bij dit proces in de brief van 10 oktober 2023. Dat betekent dat wij:

- u in de Statencommissie maandelijks mondeling zullen bijpraten over het proces en de voortgang van het DPLG;
- ongeveer tweemaandelijks aanvullend (ambtelijke) toelichting of presentaties houden voor de commissie of in een andere nog met u te bepalen samenstelling;
- u per brief zullen informeren op de relevante momenten in het proces dat voor ons ligt. Daar is deze brief ook een voorbeeld van.

De eerste presentatie staat gepland op 13 december 2023. Hierbij willen wij een verdere toelichting geven op de inhoud en het proces zoals beschreven in deze brief. Wij zouden daarnaast zoals hierboven aangegeven op 24 januari 2024 meningsvormend met u in gesprek gaan over de concept maatregelpakketten.